
ADVIES

Ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van 30 oktober 2009 betreffende bepaalde antennes die elektromagnetische golven uitzenden en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 maart 1999 tot vaststelling van de ingedeelde inrichtingen van klasse IB, IC, ID, II en III met toepassing van artikel 4 van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen

Aanvrager	Minister Alain Maron
Aanvraag ontvangen op	21-11-22
Advies aangenomen door de Raad voor het Leefmilieu op	21-12-22

Vooraf

Op 21 november 2022 ontving de Raad voor het Leefmilieu (hierna “de Raad”) een adviesaanvraag betreffende het ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van 30 oktober 2009 betreffende bepaalde antennes die elektromagnetische golven uitzenden en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 maart 1999 tot vaststelling van de ingedeelde inrichtingen van klasse IB, IC, ID, II en III met toepassing van artikel 4 van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen.

Het ontwerpadvies, dat ter advies wordt voorgelegd, gaat over tot de wijziging van het besluit van 30 oktober 2009. Enerzijds wil men het wetgevend kader in overeenstemming te brengen met de wijzigingen aan de ordonnantie van 1 maart 2007, meer bepaald om de voorziene nieuwe machtigingen van de Regering en broadcast in de simulaties van het elektromagnetisch veld op te nemen. Anderzijds wil het ontwerpbesluit de procedures van het Bestuur herzien teneinde de administratieve procedures te vereenvoudigen, met een verbetering van de kwaliteit van de informatie voor het publiek en een versterking en automatisering van de controle van de naleving van de normen die van toepassing zijn. Tot slot gaat het ontwerpbesluit over tot de aanpassing van de verdeling van de norm tussen de operatoren ingevolge de komst van een nieuwe speler op de gebruikersmarkt.

Advies

1. Algemene beschouwingen

Publiciteit

De Raad staat positief tegenover het voornemen van de Regering om de gegevens en cartografie op een zo toegankelijke en volledige manier ter beschikking te stellen van de burgers en de gemeentebesturen.

Ontwerpbesluit

De Raad wijst erop dat dit technisch besluit hem voor advies wordt voorgelegd nog voor het Parlement de herziene ordonnantie voor de verhoging van de norm en de verlaging van de bescherming van de Brusselaars heeft aangenomen en – vooral – voor de ontvangst van de samenvatting van de uitgebrachte adviezen ingevolge het openbaar onderzoek met betrekking tot het MER van het ontwerp van ordonnantie. **De Raad** is bijgevolg van mening dat het voorbarig is om zich over het ontwerpbesluit, dat hem ter advies is voorgelegd, uit te spreken.

2. Bijzondere beschouwingen

De organisaties IEB en Brulocalis vestigen eveneens de aandacht van de Regering op de volgende punten:

- In de Grondwet werd een artikel 22ter over de inclusie van personen met een handicap opgenomen. Elke wetgever moet binnen zijn bevoegdheidsveld het constitutioneel recht van een volwaardige inclusie van personen met een handicap geleidelijk doorvoeren.

Elektrohypersensitieve personen vertonen wel degelijk een handicap (zie internationale aanmerking van ziektes in de versie CIM-11 : XE6VK “exposure to microwave radiation » en XE6JQ « exposure to other non ionizing radiation”) De verhoging van de normen en de komst van de 5G-technologie zullen hun situatie verergeren, wat bijgevolg anti-constitutioneel is. De verplichting tot een standstill hecht zich op dit nieuw constitutioneel recht. Ook al is zijn impact niet absoluut, toch betekent deze dat de overheid geen maatregelen mag treffen die de bestaande bescherming in de Grondwet zouden aantasten.

- Het gelijke-kansenformulier rekening zou rekening moeten houden met het advies van de Hoge Gezondheidsraad (HGR) over de gevolgen van elektromagnetische velden van mobiele telefoons en hun antennes (zie het advies nr. 9404 van de HGR van mei 2019¹), vooral bij zwangere vrouwen en kinderen, aangezien de hersenen des te kwetsbaarder zijn voor magnetische velden omdat ze nog zacht zijn, en iedereen waarschijnlijk aan passieve blootstelling wordt blootgesteld zonder het te weten;
- De manier waarop het Gewest zich van de menselijke en financiële middelen zal voorzien voor de controle van de installatie van het instrument van de Power Lock, die aan de operatoren wordt overgelaten, is niet duidelijk;
- Er lijkt niet te voorzien zijn in een doeltreffend toezicht op de naleving van de norm, afgezien van een eventuele afvlakking. Gezien de bewezen risico's op kanker en elektrohypersensitiviteit moet worden voorzien in rechtsmiddelen voor burgers die zich regelmatig blootgesteld voelen aan emissiepieken;
- De wijze waarop de metingen van de naleving van de norm *a priori* en *a posteriori* zullen worden verricht, is niet duidelijk;
- In het besluit zouden maatregelen ten aanzien van de operatoren moeten worden opgenomen voor het geval dat het bewijs, dat de norm wel degelijk wordt nageleefd, niet wordt overgemaakt;
- De verhoging van het toegestane vermogen van de antennes waarvan het EIUV van 2 W tot 5 W stijgt zou een toename van de veiligheidsafstand tussen antenne en mens moeten vereisen;
- De beperking van de zone van de simulatie tot 200 m, die in plaats van de controle zal plaatsvinden, stemt niet overeen met de werkelijke impactzone van de straling van de elektromagnetische velden, die met 4G volgens de huidige normen minstens tien keer zo lang is volgens conventionele meetapparatuur;
- Om de fauna, de flora en het microbioom te beschermen tegen de schadelijke effecten van elektromagnetische velden, zou het besluit moeten voorzien in een verbod op installatie van GSM-masten op enkele honderd meters van bossen en parken, en nog meer daarbinnen. In de behoefte aan verbindingen kan worden voorzien door draadverbindingen.

¹https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/190617_hgr-9404_fys_chem_env_hygiene_vcabdem_0.pdf

- Het besluit zou nauwkeuriger moeten zijn wat betreft de verdeling van de norm tussen de operatoren met de komst van Citymesh wat betreft de *outdoor* quota. Leefmilieu Brussel mag immers van deze quota afwijken. De operatoren hebben namelijk vandaag niet hetzelfde aantal frequenties verworven (Citymesh 13%, de 3 andere “historische” operatoren verdelen 29% onder elkaar);
- Aan de gewestelijke overheden en aan de inwoners zou een precieze kalender van de verwijdering van de 3G-technologie moeten worden bezorgd (beloften van de historische operatoren);
- De overstap op de frequentieband 26GHz mag niet uitsluitend aan de minister, die hiervoor bevoegd is, worden overgelaten. Het aannemen van deze frequentieband voor de 5G-technologie zou trouwens niet zonder nieuw MER mogen worden toegestaan.

*
* *